

Aftale om budget 2027 og overslagsårene 2028-2030

Med aftalen om budget 2027-2030 er aftalepartierne enige om følgende:

FREMTIDENS RANDERS KOMMUNE

Arbejdet med Fremtidens Randers Kommune har vist, at der er kæmpe engagement i foreningslivet, blandt de frivillige, hos virksomhederne og hos borgerne – en idérigdom og vilje til at bidrage til fællesskabet, skabe udvikling og bedre livschancer for langt flere af kommunens indbyggere.

Dette engagement skal der bygges videre på i de kommende år.

Byrådet besluttede i foråret en strategisk plan for det videre arbejde med Fremtidens Randers Kommune. Planen indeholder 5 overordnede målsætninger (vist i figuren til højre).

Samtidigt bygger den strategiske plan på nogle grundlæggende forudsætninger, som indebærer, at der på tværs af udmøntningsplanerne arbejdes videre med:

- inddragelse af borgere og virksomheder,
- øget aktivering af civilsamfundet,
- en koordineret, tværgående og helhedsorienteret tilgang internt i den kommunale organisation
- samt et stærkt fokus på at sikre mere ekstern finansiering til projekter og prøvehandling.

Ambitionerne for Fremtidens Randers Kommune er rammesættende og retningsgivende for budgetaftalen – en aftale som skal bidrage yderligere til den positive udvikling, som er igangsat.

De udmøntningsplaner, der er lavet for de overordnede målsætninger, færdiggøres på baggrund af indholdet i aftalen, og fremsendes til byrådets endelige godkendelse inden udgangen af 2026.

Den politiske opfølgning i forhold til fremdrift på udmøntningsplanerne laves i regi af gruppeformandskredsen. Herudover udarbejder forvaltningen årligt en afrapportering til byrådet i forbindelse med regnskabet – første gang i forbindelse med regnskabet for 2027.

FLERE BØRN OG UNGE I UDSATTE POSITIONER SKAL LØFTES

Styrkelse af folkeskolen – praktisk og anvendelsesorienteret udskoling

På folkeskoleområdet skal der gennemføres en analyse af muligheden for at skabe en mere anvendelsesorienteret og praktisk faglighed i udskolingen, hvor der lægges vægt på stærke klassefællesskaber. Samtidig skal der i analysen sættes fokus på, hvordan overgangen fra mellemtrin til udskoling kan styrkes, og hvordan eleverne i højere grad kan få mulighed for at vælge forløb, der matcher deres interesser. Erfaringerne fra klasseloft på de yngste klassetrin skal indgå i analysen.

Der lægges vægt på, at analysen udarbejdes i en proces, der sikrer inddragelse af leder-, medarbejder-, forældre- og elevrepræsentanter på skoleområdet. Analysen skal færdiggøres, så den kan fremlægges til politisk behandling senest i forbindelse med budgetlægningen for 2028-2031.

Almenskolen - udskydelse af besparelse (7,2 mio. kr. i 2027, 12,3 mio. kr. i 2028 og 5,2 mio. kr. i 2029)

Effektiviseringskravet, som blev besluttet på skoleområdet i forbindelse med budget 2023-2026, gennemføres ikke i skoleåret 2027/2028 eller 2028/2029.

Det almene skoleområde tilføres på den baggrund 7,24 mio. kr. i 2027, 12,35 mio. kr. i 2028 og 5,15 mio. kr. i 2029.

Forenkling og gennemsækelighed i fordelingen efter socioøkonomiske kriterier på skoleområdet

Der skal udarbejdes forslag til, hvordan de nuværende ressourcetildelingsmodeller i almenskolen kan forenkles, og hvordan fordelingen efter socioøkonomiske kriterier kan gøres enklere og mere gennemsækelig.

Der lægges vægt på, at forslagene udarbejdes i en proces, der sikrer inddragelse af leder-, medarbejder-, forældre- og elevrepræsentanter på skoleområdet.

Ny overbygning på Østervangsskolen (0,5 mio. kr. i 2027)

Med virkning fra skoleåret 2027/28 etableres der et nyt overbygningstilbud på Østervangsskolen. Den løbende drift af den nye overbygning forventes at være budgetneutral, idet oprettelsen af ét spor på Østervangsskolen samtidig forventes at medføre en nedgang fra to til ét spor i overbygningen på Rismølleskolen.

I forbindelse med etableringen af overbygningen afsættes der 0,5 mio. kr. i 2027. Midlerne skal anvendes bl.a. til tilpasning af faglokaler, anskaffelse af udstyr og undervisningsmaterialer samt flytning af medarbejdere mellem de to skoler. Hvis ikke økonomien er tilstrækkelig, afklares det i forbindelse med budgetlægningen 2028-2031.

Rismølleskolen – eftergivelse af gæld

Den oparbejdede gæld på Rismølleskolen eftergives i forbindelse med regnskab 2026. Hermed skabes de økonomiske forudsætninger for, at skolen kan få en ny start og forstærke den faglige udvikling af skolens tilbud – herunder muligheden for at etablere nye mellemformer, øge elevernes trivsel og styrke indsatsen mod skolefravær. Der eftergives en gæld på op til 2,2 mio. kr. svarende til det forventede beløb ved udgangen af 2026 (jf. budgetopfølgningen pr. 31. maj 2026).

Specialskeleområdet – videreførelse af bedre normering (2,6 mio. kr. i 2028)

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2026-2029 blev det besluttet at afsætte 4,5 mio. kr. årligt til en bedre personalenormering på Trekløverskolen i 2026 og 2027. Bevillingen videreføres frem til udgangen af skoleåret 2027/28. Der afsættes på den baggrund 2,6 mio. kr. i 2028.

Organisatorisk tilknytning af Fiskergården til Oust Mølleskolen – og Solgårdens fremadrettede opgaver

For at styrke Randers Kommunes tilbud til børn med særlige behov og stort skolefravær flyttes fritidstilbuddet Fiskergårdens organisatoriske tilknytning fra Østervangsskolen til Oust Mølleskolen.

Den fysiske placering ændres ikke, men den ændrede tilknytning skal styrke muligheden for at skabe en mere sammenhængende indsats på tværs af Oust Mølleskolens specialundervisningstilbud, familieindsatser og fraværsindsatser.

Det forudsættes, at den organisatoriske omlægning er budgetneutral, og at ændringen får virkning fra skoleåret 2027/28. Samtidig med ændringen af den organisatoriske tilknytning af Fiskergården skal børne- og skoleudvalget tage stilling til, om fritidstilbuddet på Solgården fortsat skal varetage – og tildeles budget til – en særlig opgave i forhold til børn med stort skolefravær.

Nedsat undervisningstid og betydning for skoleområdets fritidstilbud (1,4 mio. kr. årligt i 2027 og frem)

Folkeskolens kvalitetsprogram medfører, at elever i børnehaveklasse og 1.-3. klasse har to timer mindre om ugen. Dette medfører, at den samlede åbningstid i SFO og fritidshjem er udvidet tilsvarende.

Der afsættes 1,4 mio. kr. årligt fra 2027 for at dække behovet for at åbne fritidstilbuddene tidligere. Dette medfører samtidigt et behov for, at de lukker lidt tidligere (svarende til 30 min. tidligere lukning).

Udvidelse af personalenormeringen og analyse af førskoletilbud

Der er i budgettet afsat yderligere 5,0 mio. kr. årligt til en forlængelse af minimumsnormeringerne på dagtilbudsområdet, så de gælder i hele Randers Kommunes førskoletilbud frem til skolestart.

I forlængelse heraf udarbejdes en analyse, hvor det undersøges hvilke muligheder, der er for helt eller delvist at beholde førskolebørnene i kommunens børnehaver frem til skolestart og dermed afskaffe kommunens førskoletilbud i sin nuværende form. Analysen skal belyse både de økonomiske, bygningsmæssige og pædagogiske aspekter ved en ændring af tilbuddet og ønskes udarbejdet med henblik på fremsendelse som en del af budgetmaterialet 2028-2031.

Forbedring af pasningstilbud og minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet

Med gennemførelsen af Børnepakken på dagtilbudsområdet er der i budgettet afsat yderligere 34,9 mio. kr. i 2027 og frem. Dette finansierer en nedsættelse af forældrebetalingssandelen i dagtilbud fra 25,0 til 21,3

pct. Desuden anvendes midlerne til en styrkelse af personalenormeringen i daginstitutionerne ved ikke længere at lade ledere indgå i opgørelsen af minimumsnormeringerne.

Samtidig med forbedringen af minimumsnormeringerne fastholdes Randers Kommunes lokale målsætning om en pædagogandel på 65 pct. i kommunens daginstitutioner. Det fastholdes også, at opgørelsen af minimumsnormeringer fortsat skal finde sted på institutionsniveau.

Investering i forstærket fraværsindsats – tabt arbejdsfortjeneste

Mulighederne for at forstærke den igangsatte indsats i Randers Kommune mod højt skolefravær ønskes undersøgt. Frem imod budgetlægningen 2028-2031 skal det derfor afklares, om en yderligere investering i forstærkede fraværsindsatser kan finansieres ved at opnå en tilsvarende besparelse på kommunens udgifter til tabt arbejdsfortjeneste til forældre med børn, der har et højt fravær fra dagtilbud eller skole. Oplægget ønskes udarbejdet med henblik på fremsendelse som en del af budgetmaterialet 2028-2031.

Hurtigere støtte og visitation på skoleområdet

Der skal udarbejdes en analyse af, hvordan kommunen hurtigere kan sikre, at elever får den rette støtte eller det rette skoletilbud.

Analysen skal blandt andet se på:

- hvordan visitationsprocesserne kan gøres hurtigere og mere smidige,
- om de økonomiske incitamenter i dag understøtter de rigtige løsninger,
- hvordan PPR kan komme tættere på skolerne og være mere til stede i den daglige praksis,
- og hvordan der tidligere kan sættes ind, så problemer ikke vokser sig større, før den rette hjælp iværksættes.

Målet er, at børn og unge hurtigere får den hjælp, de har brug for – og at skolerne får bedre mulighed for at handle tidligt og tæt på eleven. Analysen fremsendes til behandling i børn- og skoleudvalget, når den er udarbejdet.

Styrkelse af indskolingen

I forbindelse med takstharmoniseringen og den økonomiske handleplan frigøres der i 2028 midler på det almene skoleområde, som skal anvendes til mere uddannet pædagogisk personale i indskolingen. Samtidig aftales, at de ikke-øremærkede midler, som kommer fra finansloven til skoleområdet i 2027, også anvendes til mere pædagogisk uddannet personale i indskolingen.

Mellemformer og mellemrumstilbud i almenskolen

Mellemformer og mellemrumstilbud dækker over pædagogiske indsatser, der kombinerer almen- og specialundervisning. Formålet er at skabe fleksible læringsmiljøer, så flere kan bevare tilknytningen til deres hjemskole og det almene børnefællesskab i stedet for at blive visiteret væk til eksterne specialtilbud.

Der er i samarbejde med eksterne eksperter gennemført en omfattende kortlægning af folkeskolernes praksis på området for at styrke indsatserne.

Der ønskes i foråret 2027 udarbejdet en sag til børn- og skoleudvalget til beslutning om kvalitetskrav til mellemformer/mellemrumstilbud i Randers Kommune.

Ensartede rammevilkår for selvejende institutioner og private pasningstilbud

For at sikre ensartede økonomiske rammevilkår mellem de kommunale og selvejende dagtilbud er der igangsat et analysearbejde, der forventes afsluttet ultimo 2026. En foreløbig vurdering viser, at udgifterne til skabelsen af ensartede vilkår må forventes at være et årligt beløb i størrelsesordenen 1,5 mio. kr. årligt.

Da dette vil øge de selvejende dagtilbuds økonomiske robusthed, vil det samtidig reducere behovet for det faste puljebeløb på 2,0 mio. kr., der er afsat på dagtilbudsområdet til imødekommelse af særlige økonomiske udfordringer for både kommunale og selvejende daginstitutioner. En eventuel merudgift ved at skabe mere ensartede rammevilkår finansieres derfor via det faste puljebeløb.

Tilsvarende afsættes der 0,6 mio. kr. årligt til sikring af ensartede økonomiske vilkår mellem de kommunale dagtilbud og private pasningsordninger. Udgiften søges ligeledes finansieret via puljebeløbet til imødekommelse af særlige økonomiske udfordringer.

Driftstilskud, Teaterskolen Kastali'a (50.000 kr. årligt i 2027-2030)

Teaterskolen Kastali'a løser en vigtig opgave med at integrere udsatte børn og unge i fællesskaber med afsæt i teaterverdenen. På den baggrund afsættes 50.000 kr. årligt som et bidrag til drift af skolen i perioden 2027-2030. Tilskuddet finansieres af de afsatte midler til Fremtidens Randers.

Projekt SANS, Teaterskolen Kastali'a (80.000 kr. årligt i 2027 og 2028)

Kastali'a's kompetencer fra teaterskolen kan anvendes aktivt i trivselsindsatsen på folkeskolerne. Der afsættes på den baggrund 80.000 kr. årligt i 2027 og 2028 til projektet SANS (selvværd, anerkendelse, nærvær, sammenhold). SANS bidrager til gode klassefællesskaber for eleverne, der via den fælles oplevelse med teater får styrket fællesskabet. Udgiften finansieres af midlerne afsat til Fremtidens Randers.

Projektet iværksættes i 12 klasser på mellemtrinnet over to skoleår. Første år på 2 skoler med 3 deltagende klasser på hver skole, og ligeledes 3 klasser på 2 andre skoler det efterfølgende år. Tre af de deltagende skoler forventes at være Assentoft, Korshøj og Østervang.

ATTRAKTIV BOSÆTNINGSKOMMUNE OG BOLIGER I BEDRE KVALITET

Kapacitet på dagtilbudsområdet – nye daginstitutioner (i alt 93 mio. kr.)

Det stigende behov for vuggestuepladser i Randers Kommune medfører, at der i perioden 2027-2030 skal etableres tre nye vuggestuer samt en ny specialbørnehave i sammenhæng med én af vuggestuerne. Samtidig ombygges Specialbørnehaven Lucernevejens nuværende lokaler til at kunne rumme en almen vuggestue.

Anlægsudgiften til fire nye vuggestuer udgør 107,5 mio. kr. - inkl. udgifter til midlertidige lokaler i byggeperioden. Herudover anvendes de allerede afsatte midler i budgettet til Specialbørnehaven Lucernevejen (6,1 mio. kr.) til det samlede projekt.

De fire vuggestuer fordeles med to i Dagtilbud Sydøst, én i dagtilbud Sydvest og én i Dagtilbud Midt og vil bidrage til at styrke det igangsatte arbejde med Fremtidens Randers Kommune og tiltrækningen af nye familier til kommunen.

Ultimo 2026 skal der tages endelig politisk stilling til placeringen af de nye institutioner og midlertidige pasningsløsninger (pavillon/let byggeri). Samtidig skal forvaltningens udarbejdelse af nødvendige lokalplaner mv. have høj prioritet, så nybyggerierne og etableringen af midlertidige pasningsløsninger kan påbegyndes senest ultimo 2027.

Af det samlede behov for finansiering afsættes 93 mio. kr. i perioden 2027-2030. De resterende 14,5 mio. kr. forudsættes afsat i 2031 med henblik på efterfølgende fremrykning, når der senere fremsendes en igangsætningssag til byrådet.

Til medfinansiering af de i alt 107,5 mio. kr. omprioriteres der anlægsmidler på 15 mio. kr. fra skoleområdet, 32 mio. kr. fra jordforsyningsområdet samt 10 mio. kr. af ikke-disponerede driftsmidler på den centrale del af dagtilbudsområdet (opsparing i 2026).

Styrkelse af dagplejen

I perioden 2027-2030 forventes et årligt fald på 10 pct. i antallet af dagplejepladser bl.a. som følge af, at mange dagplejere går på pension. For at undgå et større fald i antallet af dagplejepladser etableres der i en 3-årig periode et gæstehus til dagplejen i sammenhæng med en af de kommende midlertidige vuggestueløsninger i Dagtilbud Sydøst.

Udgifterne til etablering af den midlertidige lokale løsning og inventaranskaffelser mv. vil i nogen grad blive modsvaret af en besparelse på betalingen for den 5. plads til børn i gæstedagpleje hos en dagplejer.

Større synlighed om den høje kvalitet på dagtilbudsområdet

På dagtilbudsområdet viser den seneste nationale måling, at der er et højt tilfredshedsniveau blandt forældrene. For at sikre og udvikle kvaliteten lægger Randers Kommune vægt på at leve op til kravene om minimumsnormeringer i hver enkelt daginstitution, og at der blandt personalet er en høj pædagogandel på 65 pct. Desuden foregår der en løbende faglig opkvalificering af medarbejderne på området.

Der ønskes gennemført en informationskampagne, ligesom forvaltningen efter dialog med de faglige organisationer generelt skal styrke kommunikationen med både kommunens egne borgere og tilflyttere, så der bliver skabt større synlighed og kendskab til det høje kvalitetsniveau i kommunens pasningstilbud.

Udbygning af kapaciteten på Hornbæk skole

Der er behov for at udbygge kapaciteten på Hornbæk Skole. På den baggrund afsættes i alt 40,4 mio. kr. i perioden 2027-2030 til en tilbygning med seks nye klasselokaler og en ombygning/modernisering af skolens eksisterende bygningsarealer. I det samlede anlægsbeløb indgår også en udgift til midlertidige undervisningslokaler i byggeperioden. Der lægges vægt på, at forvaltningens udarbejdelse af det nødvendige plangrundlag for byggeriet får høj prioritet.

Til finansiering af anlægsudgiften foretages der en omprioritering af anlægsmidlerne internt på skoleområdet. I forbindelse med igangsætningssagen til byrådet foretages i den forbindelse en fremrykning af rammebeløbet afsat til skoleområdet i 2031 og 2032 (jf. kommunens 10-årige investeringsplan).

Prioritering af anlægsmidlerne på skoleområdet

Med prioriteringen af kapacitetsudvidelsen på Hornbæk Skole og bidraget til byggeriet af nye vuggestuer, er der brug for at tilpasse planerne for anvendelsen af anlægsmidlerne på skoleområdet.

Planerne om at udbygge og styrke den faglige indretning og modernisering af de indvendige bygningsmæssige rammer på skolerne i Sydbyen fastholdes. Der anvendes derfor fortsat yderligere 41,1 mio. kr. til modernisering og udbygning af Kristrup Skole, mens det resterende anlægsbeløb til Søndermarksskolen reduceres til 7,5 mio. kr. som følge af ændringer i kapacitetsbehovet.

Herudover afsættes en pulje på 5,0 mio. kr. i 2027 til dækning af udgifter i forbindelse med udskiftningen af nedslidte varslingsanlæg på kommunens folkeskoler. Samtidig skal der til budgetlægningen 2028-2031 udarbejdes en samlet udskiftningsplan for disse anlæg.

De resterende anlægsmidler i perioden frem til 2030 – som endnu ikke er disponeret til konkrete projekter – forudsættes prioriteret indenfor skoleområdet i forbindelse med budgetlægningen 2028-2031.

Gør midtbyen mere attraktiv – midtbyplan og efterfølgende program for områdefornyelse

Randers by kan meget, men den skal kunne mere. Færre tomme lejemål, boliger af bedre kvalitet og en øget interesse for at bosætte sig centralt i Randers by er centrale målsætninger for at løfte såvel byen som hele kommunen. Det er et centralt omdrejningspunkt for ambitionerne i Fremtidens Randers Kommune.

Nogle af de helt centrale indsatser bliver at løfte midtbyen. Første skridt er udarbejdelsen af en ny midtbyplan og en midtbylokalplan, som skal muliggøre flere og bedre boliger og samtidig styrke midtbylivet. Parallelt skal forvaltningen arbejde videre med at skitsere ambitionerne for et samlet områdefornyelsesprogram for Midtbyen. En status på arbejdet præsenteres i løbet af foråret 2027.

I periferien af midtbyen i Randers by, men som en vigtig og central indsats, skal der fortsættes med den boligsociale indsats. Arbejdet er både med til at skabe bedre boliger og mere attraktive bydele og rammer for borgerne.

Flere skal opleve og bo i midtbyen – markedsføring og branding

I takt med at en ny midtbylokalplan skaber forudsætningerne for nye attraktive boligmuligheder, skal der også ske en øget markedsføring af både oplevelser og bosætningsmuligheder i centrum af en af landets største byer. Dette skal ske inden for eksisterende midler til markedsføring og branding – ligesom opgaven skal gennemføres i tæt samspil med de konkrete indsatser for midtbyen.

Områdefornyelse i landdistrikterne (2,2 mio. kr. årligt i 2029 og 2030)

Der er igangværende områdefornyelser i Mellerup, Havndal, Ålum og Asferg. Herudover er det besluttet, at der skal ske områdefornyelse i Sødring-Udbyhøj, Fårup og Værum.

Til de nye projekter afsættes yderligere 2,2 mio. kr. årligt til områdefornyelse i 2029 og 2030. Mulighederne for at lånefinansiere udgifterne (95 %) udnyttes fuldt ud.

Udvidelse af model for afledt drift (1,5 mio. kr. årligt i 2027 og frem)

Det er vigtigt, at værdien af natur, grønne områder og byrum mv. opretholdes. Der afsættes på den baggrund 1,5 mio. kr. årligt fra 2027 og frem til en ny model for afledt drift til natur, grønne områder og byrum i landdistrikterne – blandt andet i forlængelse af gennemførte områdefornyelser.

Modellen tager udgangspunkt i den enkelte anlægstype, så den afledte drift beregnes ud fra det til enhver tid gældende serviceniveau/standard/præg for anlægstypen. Modellen omfatter både nye og ændring af eksisterende anlæg.

Forvaltningen anmodes om at udarbejde en evaluering af modellen i forbindelse med budgetlægningen 2030-2033.

Naturgenopretning (0,8 mio. kr. i 2027)

Vi har en ambition om at skabe en kommune, hvor naturen får mere plads, og hvor kommende generationer kan opleve et rigt og levende naturgrundlag.

Derfor vil vi arbejde med naturgenopretning og etablering af mere sammenhængende natur i hele kommunen. Vi skal beskytte og forbedre naturen – både på land og i vand. Det gælder ikke mindst Gudenåen og Randers Fjord.

En stærk og levende natur kan samtidig danne grundlag for øget naturturisme og bidrage til kommunens attraktivitet som sted at bo, besøge og drive virksomhed i. Der afsættes yderligere 0,8 mio. kr. i 2027 til indsatsen. Den konkrete udmøntning af puljen foretages af udvalget.

Øget bosætning – i hele Randers Kommune

Markedsføring og branding af Randers Kommune skal styrkes med henblik på tiltrækning af ressourcestærke tilflyttere til kommunen. Den stærke fortælling om hele Randers Kommune og de mange lokalsamfund som gode steder at bosætte sig skal stå så stærkt, at borgerne kan være ambassadører og fortællingen om attraktive og gode boliger tæt på natur, kultur og gode institutioner når ud til omverdenen og helt tæt på potentielle tilflyttere.

Der ønskes i den forbindelse en udvidet og længerevarende bosætnings- og markedsføringskampagne – og en gennemførelse med særligt fokus på unge børnefamilier i Aarhusområdet.

Samtidig skal der etableres et tæt samarbejde med lokale ejendomsmæglere om at gribe de tilflyttere, der nysgerrigt reagerer på kampagnen, ligesom det er vigtigt at tage godt imod tilflyttere og guide dem ind i nogle af de mange skønne fællesskaber i kommunen.

Gennemførte områdefornyelser skal i højere grad anvendes til at formidle gode bosætningsmuligheder i de områder, hvor der er sket fornyelser: Langå, Øster Tørslev, Gjerlev, Øster Bjerregrav, Over Fussing og Hald, ligesom igangværende områdefornyelser skal formidles med fokus på bosætning. Det samme gælder for kommende områdefornyelsesprojekter.

Evaluering af Husleje- og Beboerklagenævnet

Der foretages en evaluering af den tidligere flytning og virksomhedsoverdragelse af sekretariatsbetjeningen af Husleje- og Beboerklagenævnet pr. 1. maj 2025 til fællessekretariatet i Aarhus Kommune. Evalueringen forelægges til politisk behandling primo 2. kvartal 2027 mhp. stillingtagen til, om aftalen med Aarhus Kommune fastholdes eller opsiges.

Idrætsfaciliteter i Krstrup og ved Tirsdalen

Mulighederne for at styrke og samle idrætsfaciliteterne i Krstrup omkring Tirsdalens Skole og de eksisterende idrætsfaciliteter ønskes afdækket.

Der igangsættes derfor en samlet undersøgelse af, om og hvordan en sådan løsning kan realiseres - herunder mulighederne for etablering af én eller to yderligere fodboldbaner og et nyt klubhus ved Tirsdalen samt mulighederne for at samle Krstrup Boldklubs og Krstrup Tennisklubs aktiviteter på området.

Undersøgelsen skal blandt andet belyse:

- planmæssige forhold,
- projektets mulige indhold, herunder én eller to nye fodboldbaner og klubhusfaciliteter,
- mulighederne for at flytte Krstrup Boldklubs aktiviteter fra Krstrup Stadion til Tirsdalen,
- håndteringen af Krstrup Boldklubs eksisterende klubhus på Krstrup Stadion, som klubben selv ejer,
- mulighederne for salg og fremtidig anvendelse til byggegrunde af arealet ved Krstrup Stadion samt forventet salgsprovenu,
- mulighederne for at flytte Krstrup Tennisklubs aktiviteter til Tirsdalen, herunder nødvendige faciliteter og økonomi,
- en samlet vurdering af anlægs- og driftsøkonomi,
- samt en realistisk tidsplan for en eventuel realisering.

Undersøgelsen gennemføres i tæt dialog med de berørte klubber og relevante interessenter.

Et beslutningsoplæg på baggrund af undersøgelsen fremlægges for byrådet inden sommerferien 2027.

Et provenu fra et eventuelt salg af kommunale arealer ved Krstrup Stadion forudsættes som udgangspunkt anvendt til realisering af den samlede løsning ved Tirsdalen, såfremt byrådet på baggrund af beslutningsoplægget træffer beslutning om at gennemføre projektet.

Bygningsvedligehold (1,5 mio. kr. i 2027, 3 mio. kr. i 2028, 4,5 mio. kr. i 2029, 6 mio. kr. i 2030)

Der er et vedligeholdelsesmæssigt efterslæb på den kommunale bygningsmasse – et efterslæb der øges år for år. Det medfører øget behov for nødvendig genopretning. Hertil kommer, at der fremover må forventes øgede omkostninger forbundet med håndtering af miljøskadelige stoffer såsom asbest og PCB i de kommunale bygninger. I den gældende 10-årige investeringsplan på anlægsområdet blev der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligeholdelse frem mod 2028. Fra 2028 og frem udgør budgettet 62 mio. kr. årligt.

Det er vigtigt at arbejde hen mod en kommunal bygningsmasse med en vedligeholdelsesstand på et acceptabelt niveau. På den baggrund afsættes yderligere 1,5 mio. kr. i 2027, 3 mio. kr. i 2028, 4,5 mio. kr. i 2029 og 6 mio. kr. i 2030 til bygningsvedligeholdelse.

Kulturhuset – nyt klimaanlæg

Det vurderes ikke økonomisk eller driftsmæssigt hensigtsmæssigt at gennemføre en egentlig levetidsforlængelse af det eksisterende klimaanlæg i Kulturhuset. Der skal derfor arbejdes videre med udskiftning af det eksisterende anlæg. Anlægget ønskes udskiftet hurtigst muligt for at undgå yderligere udgifter til udbedringer på det eksisterende anlæg.

En udskiftning af anlægget vurderes at koste ca. 2,4 mio. kr. Udgiften finansieres af budgettet til bygningsvedligehold i 2027.

Løft af vejområdet (3 mio. kr. årligt i 2027 og frem)

Der er et efterslæb på vejvedligeholdelsen, og en del af Randers Kommunes broer og bygværker står overfor større vedligeholdelsesarbejder i de kommende år. Veje, broer og bygværker udgør vigtig infrastruktur, og det er afgørende, at de er i sikker og forsvarlig stand.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at løfte budgettet til vejområdet med 3 mio. kr. årligt fra 2027 og frem. Midlerne afsættes med henblik på at prioritere de kommende års mest presserende vedligeholdelsesarbejder på tværs af veje, broer og bygværker.

Med løftet sikres tilstrækkelige midler til at prioritere vedligeholdelsesarbejder på blandt andet Randers Bro, som er nødvendige inden for den kommende årrække. Ligeledes skal der med midlerne prioriteres en ny gangbro i Fårup.

Sammenhæng i den kollektive trafik – udarbejdelse af oplæg

Der ønskes udarbejdet et oplæg i forhold til mulighederne for at skabe mere sammenhængende forbindelser i den kollektive trafik i kommunen samt bedre kobling mellem det lokale og regionale kollektive trafiktilbud – med særligt fokus på uddannelsesinstitutioner og store arbejdspladser.

Færgelejer og moler (0,1 mio. kr. i 2027)

Randers Kommune er forpligtet til at stille de nødvendige moleanlæg, pladser mv. til rådighed for driften af færgerne i henholdsvis Udbyhøj og Mellerup, så færgedriften kan gennemføres.

På den baggrund afsættes 0,1 mio. kr. i 2027 til vedligeholdelsestiltag af færgelejet i Mellerup. Udgiften lånefinansieres 100 %.

Dokning og ekstraordinær vedligeholdelse af Ragna (0,1 mio. kr. i 2027)

Færgen Ragna gennemgår dokning og mindre vedligeholdelsesarbejder hvert år i vinterperioden. Der er konstateret behov for ekstraordinære vedligeholdelsesarbejder på skroget i forbindelse med dokning i vinteren 2027. Der afsættes 0,1 mio. kr. til formålet i 2027, svarende til Randers Kommunes andel af den forventede samlede udgift på ca. 200.000 kr. Udgiften lånefinansieres 100 %.

Natteravnene (25.000 kr. årligt i 2027-2030)

Natteravnene er frivillige, ansvarlige voksne, der skaber tryghed i nattelivet for unge. Med deres karakteristiske gule jakker er de et synligt symbol på tryghed og støtte – og bidrager til Randers som en et trygt og sikkert sted at bo og leve. Der gives på den baggrund 25.000 kr. årligt i 2027-2030 i tilskud til Natteravnenes arbejde.

Huset No 17 (0,9 mio. kr. årligt i 2027-2029)

No. 17 har på få år etableret sig som et samlende sted for frivillige, foreninger, virksomheder og uddannelsesaktører. Den stærke platform No. 17 har skabt ønskes videreført for yderligere en 3-årig periode.

No. 17 flytter i den forbindelse til Underværket, hvor der skal skabes en ny fysisk ramme for indsatserne. Det forudsættes, at der hermed kan skabes reducerede udgifter til husleje, og at åbningstiden reduceres i weekenderne. Herved reduceres nettoudgifterne til drift af No. 17 til 0,9 mio. kr. årligt, hvilket afsættes i årene 2027-2029.

Skovrejsning (1 mio. kr. årligt i 2028-2030)

Ambitionerne for skovrejsning er store, og kommunen kan ikke nå målet alene. Derfor er eksterne samarbejder og partnerskaber med såvel private borgere som virksomheder og forsyningsselskaber en forudsætning for, at det lykkes. Erfaringsmæssigt kan kommunale midler aktivere eksterne midler med en faktor 3-4. For at understøtte realiseringen af målene om mere skov afsættes 1 mio. kr. årligt i årene 2028-2030.

Randers Idrætshaller (4,1 mio. kr. i 2027)

I analysen af Randers Idrætshallers økonomi er der opgjort et behov for yderligere kommunal støtte. Der afsættes på den baggrund 4,1 mio. kr. i 2027 som en forhøjelse af det kommunale tilskud.

Samtidigt forventes det, at Randers Idrætshaller gennemfører tiltag, som kan sikre en fortsat drift uden forhøjet kommunalt tilskud.

Blå Sol – tilskud (850.000 kr. årligt i 2027 og 2028)

Festivalen Blå Sol var igen en kæmpe succes og et tilløbsstykke i starten af juni måned. Fundamentet for en gentagelse af festivalen de kommende år ønskes sikret. Der reserveres på den baggrund 850.000 kr. i 2027 og 2028 i eventpuljen til støtte til Blå Sol. Midlerne kan udbetales på baggrund af en fornyet ansøgning med en beskrivelse af den planlagte anvendelse af støtten fra Randers Kommune.

Ny eventstrategi

I 2027 ønskes der udarbejdet en ny eventstrategi for Randers Kommune. Strategien skal bruges til at sætte overordnet retning for de typer af events og arrangementer som Randers Kommune ønsker at støtte og skal satse på at tiltrække i fremtiden. Helt konkret vil strategien dermed kunne anvendes som rettesnor for disponeringen af eventpuljen.

En ny brandstation (4 mio. kr. i 2027, 13 mio. kr. i 2028 og 25 mio. kr. i 2029)

Med vedtagelsen af budget 2026-2029 besluttede byrådet, at en væsentlig del af fremtidssikringen af Randers Kommunes redningsberedskab er etableringen af en ny yderligere brandstation placeret i den sydlige del af Randers by.

Ved budgetlægningen afsattes 3,0 mio. kr. til igangsætning af planlægningen af den nye brandstation, hvorefter den resterende anlægsfinansiering på 42 mio. kr. skulle findes ved budgetlægningen for 2027-2030.

Aktuelt er forberedelsen af lokalplanen samt af et udbud af byggeriet af brandstationen under udarbejdelse. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at brandstationen kan færdiggøres med henblik på ibrugtagning medio 2029.

På den baggrund afsættes der 4 mio. kr. i 2027, 13 mio. kr. i 2028 og 25 mio. kr. i 2029 til etablering af anlægget.

Udgifterne finansieres med 16 mio. kr. fra den lånedispensation, som kommunen har modtaget i 2027. Den resterende finansiering forudsættes tilvejebragt via lånedispensationer i de kommende års budgetlægninger.

Senest i forbindelse med budget 2029-2032 skal der afsættes de nødvendige driftsmidler til den nye brandstation (bemanding mv.). Den helårlige driftsudgift udgør ca. 21,2 mio. kr., og driften af den nye brandstation ønskes konkurrenceudsat.

Sløjfning af gamle brandhaner (2,2 mio. kr. i 2027 og 2,5 mio. kr. i 2028-2030)

Brandhaner, der ikke længere er i brug, kan udgøre en trussel mod rent drikkevand. I Randers Kommune er der 448 af disse brandhaner. I 2025 er der igangsat en proces med nedlæggelse af brandhanerne.

Der afsættes på baggrund af den indledende proces 2,2 mio. kr. i 2027 og 2,5 mio. kr. årligt i 2028-2030 til formålet. Det resterende behov for sløjfning dækkes ind af 3 mio. kr. afsat i 2031 jf. den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet. De samlede udgifter er forudsat finansieret via fremtidige lånedispensationer i årene 2028-2030.

EN MERE ERHVERVSVENLIG KOMMUNE OG FLERE ARBEJDSPLADSER

Erhvervsklimaet og tiltrækningsstrategi vedr. nye virksomheder (0,5 mio. kr. i 2027)

Med etableringen af en ny stærk erhvervsafdeling og ansættelsen af en erhvervsdirektør er der igangsat et målrettet arbejde med at styrke samarbejdet mellem erhvervslivet og kommunen – blandt andet i regi af det nye Midtby-Forum (koordination mellem kommunen og Cityforeningen) og etableringen af et Advisory Board med lokale virksomheder.

Eksisterende virksomheder skal bevare deres tilknytning til Randers Kommune - og rammerne for deres udvikling og vækst skal være bedst mulige.

Samtidigt skal der være blik for nye muligheder. Initiativet 'Forsvaret til Randers' er et eksempel på dette. Her arbejder kommunen målrettet på at tiltrække arbejdspladser fra Forsvaret til det gamle kaserneareal - i direkte sammenhæng med et industrispor, hvor der søges skabt forudsætninger for etablering af en klynge af virksomheder indenfor forsvarsindustrien.

I forlængelse heraf ønskes der udarbejdet en målrettet tiltrækningsstrategi for virksomheder i udvalgte brancher. Som en del af arbejdet gennemføres en opsøgende indsats overfor virksomheder. Der afsættes på den baggrund 0,5 mio. kr. til arbejdet som finansieres af de afsatte midler til Fremtidens Randers.

Erhvervsklimaet søges herudover styrket på tværs af en stribe øvrige indsatsområder – herunder fokus på et godt udbud af erhvervsgrunde, en kundeorienteret tilgang i kommunens erhvervsrettede myndighedsfunktioner, kommunikation og dialog om kommunens egne indkøb og udbud samt en tæt koordination mellem Erhvervsafdelingen og samarbejdspartnerne i blandt andet Business Randers og Erhvervshus Midtjylland.

Erhvervsudviklingspuljen anvendes til at understøtte ovennævnte indsatser.

Turisme – et løft af indsatsen lokalt

Der er i budgettet afsat 3,5 mio. kr. årligt til turismen i Randers Kommune. Aftalen med VisitAarhus for perioden 2027-2030 indeholder en ny finansieringsmodel for medlemskommunerne. For Randers Kommune betyder den nye model et fald i udgifterne til VisitAarhus på lidt over 0,75 mio. kr. i 2027 stigende til lidt mere end 1,3 mio. kr. i 2030. De frigivne midler skal anvendes til ansættelse af en turismeudviklingsmedarbejder og et løft af turismeindsatsen i Randers Kommune Erhverv – herunder gennemførelse af nye projekter i hele kommunen, initiativer i midtbyen og øget synlighed.

Undersøgelse af permanent forbindelse mellem Vorup og Haslund

I budget 2026-2029 blev det besluttet at arbejde på at erhverve arealer som forberedelse af stiforbindelse mellem Vorup og Haslund. I forlængelse af det igangsatte arbejde ønskes der udarbejdet et projektforslag til en permanent cykel- og gangstiforbindelse. Forvaltningen fremlægger forslaget i løbet af 1. halvår 2027.

Nordsøstien (375.000 kr. årligt i 2027-2029)

Nordsøstien er en international rute, der i Randers Kommune strækker sig fra Udbyhøj gennem Havndal til Mariager Fjord. Ruten trænger til genetablering. En revitalisering af ruten forventes at kunne tiltrække turister til kommunen.

Under forudsætning af at der opnås tilsagn på tilskud til finansiering af genetablering af forbindelsen fra Danmarks Naturstier, afsættes der derfor 375.000 kr. årligt i 2027-2029 som kommunal egenfinansiering. Midlerne skal bruges til medfinansiering af medarbejderressource samt anlæg af sti, skiltning mv. Udgiften finansieres af erhvervs- og udviklingspuljen.

Forundersøgelse af fjorddeltatårn

Der gennemføres en forundersøgelse af et fjorddeltatårn. Forundersøgelsen skal blandt andet indebære undersøgelse af mulige placeringer, landskabelige og naturmæssige forhold, adgangsforhold, parkering og stiforbindelser samt samspillet med Naturpark Randers Fjord. Forundersøgelsen afrapporteres i forbindelse med budget 2028-2031.

Forsøgsordning med parkeringspladser ved Laksetorvet (300.000 kr. i 2027)

Der laves en toårig forsøgsordning med etablering af 12 nye parkeringspladser ved hovedindgangen til Laksetorvet. Der vil være tale om tidsbegrænsede parkeringspladser på 2 timer i tidsrummet 8-18 på hverdage og lørdage.

Det nuværende cykelstativ bevares, de nuværende betonklodser fjernes og to af de østlige parkeringspladser fjernes for at lave adgangsvej. Lunkerne udbedres og der etableres ny belysning. Parkeringspladserne opmærkes med søm i belægningen, som ved de andre pladser foran Laksetorvets hovedindgang og der opsættes skiltning mv. Parkeringspladserne ønskes etableret primo 2027, idet der dog er opmærksomhed på, at afdækning af forhold vedrørende afledning af vand kan have betydning for projektets tidsplan.

Der afsættes 300.000 kr. til etableringen i 2027. Forsøgsordningen evalueres i forbindelse med budget 2029-2032.

Fremdrift og udvikling – Klimabro og Flodbyen (2,6 mio. kr. i 2027 stigende til 5,6 mio. kr. i 2029-2036)

Henover den kommende 10-årige periode skal der gennemføres meget store projekter, som kræver betydelige ressourcer på myndighedsområdet i Udvikling, Miljø og Teknik – det gælder i særlig grad Flodbyen, Fremtidens Fjernvarme og etableringen af Klimabroen, som nu går ind i en ny fase.

Der ønskes fremdrift og hastighed i processerne. Myndighedsområdet tilføres på den baggrund 2,625 mio. kr. i 2027, 4,875 mio. kr. i 2028 og 5,625 mio. kr. i 2029 og frem til 2036. Løftet finansieres fra:

- Rammebeløbet til Flodbyen: 1,5 mio. kr. i 2027, 3 mio. kr. i 2028 og 3,75 mio. kr. årligt i 2029-2036
- Opsparing til Klimabroen: 1,125 mio. kr. i 2027 og 1,875 mio. kr. årligt i årene 2028-2036.

De tilførte medarbejderressourcer dedikeres til arbejdet med de prioriterede byudviklingsprojekter. Forvaltningen udarbejder en afrapportering til udvalget om de konkrete opgaver, som medarbejderne arbejder med.

Løftet dækker ikke fuldt ud behovet, der er på området. Derfor forudsættes det, at forvaltningen i videst mulige omfang prioriterer og benytter tilgængelige ressourcer til at understøtte kommune- og

lokalplanlægning og sikrer størst mulige fremdrift i de prioriterede byudviklingsprojekter – herunder Klimabroen.

Jordkøb og fremtidig vækst og erhvervsudvikling (i alt -32 mio. kr. som finansiering)

Byrådet vedtog den 14. november 2022 Jordforsynings- og grundstrategien, ligesom byrådet den 18. marts 2024 godkendte strategi for erhvervslokalisering, der bl.a. sætter retning for opkøb og udvikling af erhvervsarealer. Budgettet til jordforsyning afspejler principperne i disse strategier.

Med afsæt i strategierne ønskes der et styrket fokus på avanceret frem for passiv jordbesiddelse samt strategiske jordkøb, der kan understøtte erhvervsudvikling, salg af boliggrunde og vækst – både på kort og længere sigt.

Som en del af jordforsyningsbudgettet er der oparbejdet en betydelig opsparing. Med henblik på at understøtte nødvendige investeringer i øget kapacitet på dagtilbudsområdet, anvendes der i alt 32 mio. kr. fra jordforsyningsområdet til dette formål – herunder en nulstilling af puljen til Infrastruktur/institutioner (i alt 6,8 mio. kr.) som i forvejen er afsat som en del af jordforsyningsbudgettet i årene 2026-2030.

Der resterer fortsat i jordforsyningsbudgettet midler til at gennemføre jordkøb i de sager, som forvaltningen i øjeblikket er i overvejelser eller forhandlinger om.

FLERE SELVFORSØRGENDE BORGERE

Investeringsplan på arbejdsmarkedsområdet (i alt 16,84 mio. kr. i 2027-2030)

Arbejdsmarkedsområdet er helt centralt for at realisere ambitionerne i Fremtidens Randers Kommune om flere selvforsørgende borgere. Den årlige tilbudsvifte rummer en lang række gode og virksomme tilbud til de forskellige målgrupper, men niveauet ønskes løftet yderligere.

Hele formålet med tilbud på arbejdsmarkedsområdet er at forbedre den enkeltes arbejdsmarkedssituation ved forskellige virksomme indsatser som forbereder borgere uden for arbejdsmarkedet på at være på en arbejdsplads og ultimativt få et job. Når det lykkes, vil både den enkelte borgers livssituation forbedres og kommunen vil spare penge på indkomstoverførsler. Det betyder også, at initiativer kan finansieres med forventede fremtidige, sparede indkomstoverførsler.

Der igangsættes på den baggrund en række investeringsmodeller beskrevet i investeringsplan 2027 i budgetmaterialet. De samlede forventede besparelser på indkomstoverførsler i 2027-2030 er herved 22,3 mio. kr. med en samlet investering på 16,84 mio. kr. (inkl. udgifter til projektledelse og koordination). Jævnfør kommunens økonomiske politik budgetteres der dog ikke med forventede gevinster ved investeringsmodeller udover udgiften forbundet med gennemførelsen af den enkelte model.

Dertil indeholder en af modellerne forventede besparelser på socialområdet i form af 3,5 mio. kr. i sparede vikarudgifter inkl. sygedagpengerefusion, som kan bidrage til at nedbringe områdets økonomiske ubalance.

Der gennemføres opfølgning på de igangsatte investeringsmodeller ifm. den årlige regnskabsaflæggelse og i forbindelse med budgetopfølgningen 30. september hvert år. Initiativer der ikke har den ønskede effekt skal ophøre og nye træde til, så Investeringsplanen hele tiden er i udvikling og løbende ændres i retning af mest mulig effekt.

De konkrete modeller er følgende:

- **Investering i social- og jobrettet indsats målrettet enlige mænd** (1,32 mio. kr. i 2027): Med modellen styrkes indsatsen målrettet arbejdsløse, enlige mænd belastet af manglende netværk, ensomhed og social isolation ved at igangsætte en særligt tilrettelagt indsats med henblik på øget tilknytning til arbejdsmarkedet gennem job eller løntimer.
- **Investering i sygefraværsindsats målrettet socialområdets arbejdspladser** (0,96 mio. kr. i 2027, 0,84 mio. kr. årligt i 2028-2029): Der er udfordringer med højt sygefravær blandt personalet i Randers Kommunes døgntilbud på Socialområdet. På den baggrund igangsættes en målrettet sygefraværsindsats som skal reducere omfanget af sygedagpengerefusion og vikarudgifter på socialområdet.
- **Investering i helhedsorienteret indsats målrettet familier med komplekse udfordringer** (1,32 mio. kr. årligt i 2027-2030): Arbejdsløshed, sociale udfordringer og manglende mobilitet udfordrer ikke blot den enkelte men er ofte kendetegn, som knytter sig til hele familier. Med erfaringerne fra Randers Kommunes indsats "Job til mor" samt inspireret af Aarhus Kommunes projekt "opgang til opgang" igangsættes en helhedsorienteret indsats målrettet familier med komplekse udfordringer.

Initiativet skal bestå af både beskæftigelsesindsats og familierettet indsats, så der både tages hånd om forældrenes manglende arbejdsmarkedstilknytning samt trivsels- og fraværsproblematikker blandt børnene. Initiativet forventes i udgangspunktet ikke at være helt selv bærende økonomisk, da de økonomiske konsekvenser af børnenes forbedrede fremtidige muligheder realiseres senere i livet. Nettotabet ved modellen er forudsat dækket ind af de forventede resultater fra de øvrige modeller.

- **Investering i IPS-inspireret indsats målrettet jobparate kontanthjælpsmodtagere** (1,32 mio. kr. i 2027): Antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere stiger hurtigere i Randers Kommune end på landsplan, hvilket understreger behovet for jobrettet indsats blandt kommunens kontanthjælpsmodtagere. Med baggrund i de gode erfaringer Randers Kommune har gjort sig i Ungeløftet igangsættes en IPS-inspireret indsats (Individuelt Planlagt Job med Støtte) målrettet jobparate kontanthjælpsmodtagere. Initiativet igangsættes i forlængelse af indsatsen "Godt i Job" (tidligere indsatsen for tilflyttere og nyledige) som har sikret, at borgere er blevet mødt med intensiv indsats med fokus på hurtig og varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Målgruppen for initiativet skal være jobparate kontanthjælpsmodtagere, som ud over ledighed kan have sociale, helbredsmæssige eller personlige udfordringer, der påvirker deres jobmuligheder.
- **Investering i indsats for borgere, som er omfattet af Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine** (1,68 mio. kr. i 2027): Der gennemføres en styrket indsats målrettet restgruppen af jobparate ukrainere, som efter afsluttet danskuddannelse og gennem ordinær indsats fortsat står uden job. Initiativet består af en målrettet, virksomhedsrettet og brancheopdelt indsats med afsæt i hurtig kompetenceafklaring, konkrete jobmatch og eventuelle opkvalificeringsforløb. Fokus vil være på brancher som efterspørger ufaglært arbejdskraft så som rengøring, restaurationsbranchen og landbruget.
- **Investering i sygedagpengeregres** (0,6 mio. kr. i 2027): Hvis en borgers sygemelding skyldes en ulykke, kan ansvarlig skadevolder eller et forsikringselskab, som er erstatningsansvarlig afkræves regres af Randers Kommune, der har udgifter til sygedagpenge. Der gennemføres en indsats som sikrer, at Randers Kommune i videst mulige omfang gør brug af dette.

Hjernerystelseskoodinator - investeringsmodel (470.000 kr. årligt i 2027 og 2028)

Hjernerystelseskoodinator-funktionen videreføres i yderligere to år som en investeringsmodel, hvor indsatsen forudsættes at resultere i sparede ydelser i de efterfølgende år.

Der afsættes på den baggrund 470.000 kr. årligt i 2027 og 2028 finansieret af en forudsætning om et tilsvarende fald i kommunens udgifter til indkomstoverførsler de efterfølgende år. Effekten af indsatsen evalueres forud for budgetlægningen 2029-2032.

Talents of Tomorrow (810.000 kr. årligt i 2027 og 2028)

Fritidsjobprojektet Talents of Tomorrow ønskes videreført, så det minimum kører til og med 2028. Der afsættes på den baggrund 0,81 mio. kr. til formålet i 2027 og 2028. Videreførelsen finansieres af midlerne afsat til Fremtidens Randers.

Danmarks Veteraner Kronjylland (150.000 kr. årligt i 2027 og frem)

Fra den samlede pulje af midler til veteranindsats afsættes 150.000 kr. årligt i 2027 og frem til foreningen Danmarks Veteraner Kronjylland.

Potentiale ved beskæftigelsesreform og et samlet udvalg

Med beskæftigelsesreformen følger nye rammer for den fremtidige beskæftigelsesindsats, hvor der i højere grad er skabt forudsætninger for synergier på tværs af social og arbejdsmarkedsområdet.

Beskæftigelsessystemet er med reformen forenklet og der er åbnet op for nye samarbejdsformer og en mere helhedsorienteret indsats til udsatte borgere. Samtidig er der i denne byrådsperiode nedsat ét samlet udvalg for Social og Arbejdsmarked. Samarbejdet i ét udvalg kan understøtte en mere koordineret og effektiv indsats på tværs af social- og arbejdsmarkedsområdet.

På den baggrund gennemføres følgende konkrete tiltag på beskæftigelsesområdet, der samtidig kan bidrage til at afhjælpe den økonomiske situation på socialområdet svarende til 3,9 mio. kr. årligt fra 2027 og frem.

- Flytning af Møbelcirklen fra beskæftigelsesområdets tilbudsvifte (jf. beskrivelsen nedenfor). Dette giver mulighed for at flytte 2 mio. kr. årligt fra arbejdsmarkedsområdet til socialområdet. Borgere vil fortsat kunne visiteres til aktivitetspladser i Møbelcirklen, men vil i højere grad blive hjulpet ved en række mindre udgiftstunge indsatser.
- Afvikling af tilbuddet fysioterapeutisk indsats med beskæftigelsesfokus ved ekstern leverandør Quickcare.
- 10% reduktion af indsatsen 'Flere skal med'/personlig jobformidler: Indsatsen reduceres svarende til to stillinger.

Møbelcirklen

De økonomiske og faglige muligheder for at fortsætte driften af Møbelcirklen i en ny konstruktion skal afdækkes – konkret i form af en placering i regi af Udvikling, Miljø og Teknik, hvor den koordinerende opgave med bæredygtighed i Randers Kommune i forvejen er forankret.

Formålet skal fortsat være at genanvende kommunale møbler og dermed understøtte FN's 17. Verdensmål for en bæredygtig udvikling og samtidig koble det med at skabe jobåbninger og øvebaner for mennesker på kanten af arbejdsmarkedet.

Den driftsmæssige sammenkobling af Møbelcirklen med JobRanders ophører og den forudsatte besparelse gennemføres som planlagt (jf. ovenfor). JobRanders vil fortsat bidrage til Møbelcirkelns drift ved at købe aktivitetspladser mv., men til en pris der er i tråd med øvrige beskæftigelsestilbud på området.

Den konkrete organisering og økonomiske model for Møbelcirklen skal beskrives frem til årsskiftet, og det forudsættes, at en model kan godkendes administrativt med henblik på implementering i løbet af første halvår 2027.

Driften af Møbelcirklen frem til ny model er beskrevet og implementeret i sommeren 2027 udgør 1 mio. kr. Dette beløb finansieres i forbindelse med førstkommande prisfremskrivning af kommunens indkøbsbudgetter. Herved deles udgiften mellem alle Møbelcirkelns potentielle kunder internt i

kommunen, og der er fortsat et stærkt økonomisk incitament til at købe billige genbrugsmøbler hos Møbelcirklen.

Lakridsen - videreførelse (200.000 kr. i 2028)

Tilskuddet til Lakridsen videreføres i endnu et år, så foreningen også i 2028 modtager et tilskud på 200.000 kr.

Socialområdets økonomiske ubalance

Socialområdet har i en årrække været økonomisk udfordret, hvilket har medført store driftsmæssige ubalancer og stigende gæld på området. Udfordringerne på socialområdet i Randers Kommune afspejler en landsdækkende tendens, som er kendetegnet ved at særligt de private og regionale botilbud stiger i pris, og at antallet af borgere med behov for omfattende hjælp er stigende.

Det er afgørende nødvendigt, at der landspolitisk ageres på udviklingen, og at der gennemføres de nødvendige nationale tiltag til, at kommunernes styringsmuligheder på området forbedres.

Randers Kommune har siden 2021-22 udarbejdet økonomiske handleplaner på socialområdet, og der er som en del af budgetmaterialet beskrevet nye forslag, der udover allerede vedtagne og effektfulde initiativer har til formål at afbøde udgiftsudviklingen på socialområdet i de kommende år.

Arbejdet med de allerede besluttede initiativer i socialområdets økonomiske plan videreføres, herunder arbejdet med socialområdets boligplan, der skal sikre flere interne pladser i kommunen og mindske behovet for køb af dyre private botilbud. Herudover skal der arbejdes videre med en række nye initiativer, der nærmere udfoldes i det følgende, og som alle bidrager til at nedbringe merforbruget på socialområdet.

Fuldt indfaset betyder de nye initiativer mindreudgifter svarende til 4,4 mio. kr. i 2027 stigende til 11,8 mio. kr. i 2030.

Samlet effekt af nye og tidligere initiativer i socialområdets økonomiske plan betyder forventede mindreudgifter på 34,2 mio. kr. i 2027 stigende til 78,1 mio. kr. i 2030. Med de forventede økonomiske effekter resterer der dog fortsat en forventet ubalance på ca. 35-40 mio. kr. årligt i 2027 og frem – ligesom områdets gæld fra tidligere år skal afvikles (op imod 70 mio. kr. ved udgangen af 2026).

Socialområdets demografimodel - efterregulering

Kommunens nuværende demografimodel på socialområdet og familieområdet indebærer en efterregulering på 50% i forhold til udviklingen på landsplan. Fra og med regnskab 2026 ændres efterreguleringen til 100% af udviklingen på landsplan.

Væresteder og forsorgshjem

Som en del af Housing First indsatsen opnår flere hjemløse borgere i Randers Kommune egen bolig. Det medfører et faldende behov for forsorgshjemstilbud – og der kan også konstateres en udvikling med færre Randers-borgere på forsorgshjem både på Hjørnestenen og på eksterne forsorgshjem.

På den baggrund omlægges 4 forsorgspladser på Hjørnestenen til akuttilbud. Omlægningen forudsætter, at Randers Kommune/Hjørnestenen tildes 4 statsligt finansierede akutpladser efter aftale mellem Socialministeriet og KL.

Der igangsættes samtidigt en proces med henblik på at nedlægge yderligere 7 forsorgspladser på Hjørnестenen og flytte de resterende 11 forsorgspladser og 4 akutpladser til boligerne på Perron 4. Der fastholdes herunder 2 eksterne pladser til unge i hjemløshed.

Processen omkring flytning af Hjørnестenen til Perron 4 forudsætter, at der findes andre lokaler til værestedet på Perron 4, og at boligerne omlægges fra skæve boliger til forsorgstilbud. Omlægningen af boligerne vil ske ved beboernes naturlige fraflytning eller ved borgernes motivation til at flytte i en anden bolig med den nødvendige støtteindsats.

Forud for politisk beslutning om ny fysisk placering af værestedet på Perron 4 skal Udsatterådet og arbejdsgruppen, der har været inddraget ifm. udarbejdelsen af det fremsendte forslag i budgetmaterialet, inddrages i processen, så deres perspektiver på en ny placering fremgår.

Sammen med de involverede aktører skal der i samme forbindelse vurderes på, om det vil være muligt at samle de to væresteder Perron 4 og Slotsgården i ét samlet tilbud med en ny fysisk placering, der kan rumme de forskellige målgruppers behov. Samtidigt ønskes det vurderet, om åbningstiden på værestedet Perron 4 kan reduceres.

Hjørnестenenens nuværende ejendom ejes af Randers Kommune. Forvaltningen skal i den forbindelse undersøge, om der vil være basis for anden anvendelse af ejendommen internt i Randers Kommune som en del af den kommende byudvikling, eller om der er grundlag for at ejendommen sælges. Provenuet ved et eventuelt salg af ejendommen tilgår socialområdet.

Den økonomiske effekt af det fulde forslag – inkl. eventuel reduceret åbningstid på Perron 4 - forventes at udgøre 1,3 mio. kr. årligt stigende til 2,7 mio. kr. årligt, når flytningen af Hjørnестenen til Perron 4 kan realiseres. Effekten indgår i initiativerne, som skal nedbringe den økonomiske ubalance på socialområdet.

Etablering af enkeltmandstilbud som alternativ til eksternt køb

Som alternativ til køb af eksterne tilbud skal der gennemføres en afsøgning af mulighederne for gradvis etablering af enkeltmandstilbud svarende til 7 pladser på socialområdet i 2027-30. Pladserne forventes etableret med 2 pladser årligt i hhv. 2028 og 2029 og yderligere 3 pladser i 2030. Det forventes, at der herved kan opnås en reduceret udgift til køb af enkeltmandstilbud svarende til ca. 0,6 mio. kr. årligt pr. plads. De anslåede udgifter til anlæg og etablering af enkeltmandstilbud er ca. 1,3 mio. kr. pr. plads, hvoraf anlægsudgiften er indeholdt i socialrådets reviderede boligplan II.

Muligheden for at etablere egne enkeltmandstilbud benyttes kun, hvis alle øvrige muligheder for visitation til billigere tilbud er udtømte - herunder objektivt finansierede pladser.

Potentiale for en styrket forebyggende indsats på børne- og voksenområdet

På tværs af udmøntningsplanerne for Fremtidens Randers Kommune er der planlagt en række initiativer, der skal styrke et fælles fagligt fokus på tværs af social-, børne-, skole- og familieområdet – herunder i forhold til mestring, en styrket fraværsindsats i folkeskolen og en styrket indsats for børn og unge i udsatte positioner mv.

Der ønskes gennemført en undersøgelse af mulighederne for et yderligere investeringspotentiale i overgangene og snitfladerne mellem fagområderne - og inden for målgrupper, hvor der formodes at være både fagligt og økonomisk potentiale i yderligere forebyggelse.

Analysen gennemføres med henblik på, at den kan fremsendes til politisk behandling inden sommerferien 2027.

Selvhjælp Randers (230.000 kr. årligt i 2027 og frem)

Selvhjælp Randers tilbyder støtte og fællesskab til borgere med forskellige udfordringer i livet og bidrager med brobygning og følgeskab fra de visiterede ydelser til fællesskaber i civilsamfundets aktiviteter. Selvhjælp Randers udgør et væsentligt supplement til de offentlige tilbud og fik i 2023 og 2024 en ekstrabevilling på 230.000 kr. årligt, der ophørte i 2025.

Det har vist sig svært for Selvhjælp Randers at videreføre foreningens aktiviteter uden den ekstra bevilling. Der afsættes derfor 230.000 kr. årligt i 2027 og frem til at understøtte Selvhjælp Randers' aktiviteter.

SAM-foreningen (575.000 kr. årligt i 2028 og frem)

SAM-foreningen har kontakt til gruppen af de mest socialt udsatte borgere i Randers Kommune og udgør dermed et væsentligt supplement til de offentlige tilbud. Via aktiviteter i SAM skabes meningsfulde fællesskaber, der bidrager til mestring og sociale relationer – aktiviteter der i høj grad supplerer kommunale tilbud til målgruppen.

I budget 2026-29 blev der afsat 575.000 kr. årligt i 2026 og 2027 til at sikre en basisdrift omkring SAM. Der afsættes et tilsvarende beløb i 2028 og frem til SAM - finansieret af en tilsvarende nedskrivning af det årlige budget til § 18-midler.

Indsats vedr. negativ social kontrol og ekstremisme

Randers Kommune har indsatser til håndtering af eventuelle bekymringer om alle typer af ekstremisme og negativ social kontrol – og har også beredskabsplaner på begge områder. Indsatsen koordineres af en styregruppe, der består af repræsentanter fra Børn og Skole samt Social og Arbejdsmarked sammen med en repræsentant fra forebyggelsessektionen ved Østjyllands Politi.

Formålet med indsatsen er at forebygge ekstremisme og negativ social kontrol samt at håndtere eventuelle bekymringer om samme. Herudover har indsatsen fokus på oplysnings- og undervisningsaktiviteter, der skal sikre, at kommunens medarbejdere er klædt på til at kunne identificere eventuelle tegn på ekstremistiske ytringer eller negativ social kontrol.

Der er udarbejdet et informationsmateriale, der anvendes i det forebyggende arbejde. Herudover er der etableret en alarmeringsstruktur og et såkaldt Action Card, så ansatte i Randers Kommune er klar over, hvordan man reagerer ved en bekymring, og herunder hvem man skal kontakte. Herudover er udpeget nøglemedarbejdere i relevante afdelinger, og der er oplysninger tilgængeligt på kommunens hjemmeside med henblik på at informere eksterne samarbejdspartnere og borgere i Randers Kommune om indsatsen.

Desuden er der i samarbejde med forebyggelsessektionen ved Østjyllands Politi etableret et InfoHus, der er et mødeforum, hvor relevante parter kan drøfte konkrete bekymringer i forhold til ekstremisme. Møderne afholdes med hjemmel i retsplejelovens § 115, der giver mulighed for at videregive oplysninger til andre myndigheder, hvis videregivelsen anses for nødvendig af hensyn til kriminalitetsforebyggende samarbejde.

Frem mod sommerferien 2027 skal der udarbejdes et forslag til en handleplan til politisk behandling, der belyser kommunens indsatser i forhold til vold i nære relationer, opdragelsesrejser, forebyggelse af æresrelateret kriminalitet og fokus på ekstreme onlinemiljøer.

Ny boligplan på socialområdet (2,5 mio. kr. i 2028, 4,5 mio. kr. i 2029 og 5 mio. kr. i 2030)

I Randers Kommune arbejdes der med flere initiativer i regi af socialrådets økonomiske plan for at dæmme op for de markante udgiftsstigninger på området, herunder bl.a. Boligplan II, som et af de centrale elementer. Med Boligplan II er der en målsætning om, at 73 % af borgere med behov for et botilbud kan modtage et tilbud inden for Randers Kommune.

Med boligplan II opnår flere borgerne mulighed for en tilværelse tæt på deres familie og øvrige netværk. Samtidig giver interne botilbud nogle bedre rammer for det løbende samarbejde mellem myndighed og det enkelte tilbud om borgernes forløb. Rent økonomisk betyder flere tilbud inden for kommunegrænsen en merindtægt på bloktilskuddet til Randers Kommune, hvilket anslås at svare til ca. 350- 400.000 kr. årligt pr. borger i det eksisterende udligningssystem. Der vil ofte også være besparelser på opholdsudgiften og sparede overheadudgifter.

På den baggrund skal der arbejdes videre på Boligplan II med en målsætning om, at 84 % af Randers-borgere med behov for et botilbud i 2035 skal være i Randers Kommunes egne tilbud.

Dette forventes at give en samlet økonomisk forbedring på ca. 28 mio. kr. årligt, når udvidelserne har fundet sted.

Til finansiering af initiativerne afsættes der i første omgang 2,5 mio. kr. i 2028, 4,5 mio. kr. i 2029 og 5 mio. kr. i 2030. De resterende midler i 2031 og frem prioriteres i forbindelse med kommunens nye investeringsplan på anlægsområdet 2027-2036.

Der er i økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2027 reserveret anlægsramme og lånemuligheder særligt til at udvide botilbudskapaciteten på socialområdet. Når anlægsprojekterne er koordineret med de øvrige kommuner og Region Midtjylland, udarbejdes en ansøgning om lånedispensation – forventet i forbindelse med budgetlægningen 2028-2031.

ØGET SUNDHED OG TRIVSEL

Tværgående strategi og handleplan for opsporing, forebyggelse og tidlige sundhedsindsatser

Bedre sundhed og trivsel for borgerne i Randers Kommune er helt afgørende, hvis de store ambitioner i Fremtidens Randers Kommune skal realiseres, og vi skal have flere unge og voksne i arbejde og uddannelse.

Der ønskes på den baggrund i 2027 udarbejdet en tværgående strategi og tilhørende handlingsplan med udgangspunkt i udmøntningsplanens indsatser vedr. opsporende, forebyggende og tidlige sundhedsindsatser – og skal blandt andet pege på initiativer til, hvordan sundhedsplejen kan komme tættere på børneområdet. Strategien skal have opmærksomhed på, hvordan kommunens indsatser og sundhedsrådets midler kan supplere hinanden bedst muligt.

Strategien skal bygge videre på sundhedspolitikken og baseres på data fra "*Hvordan har du det*"-undersøgelsen, samt *børneprofilen* og *ungeprofilen*. I tilknytning til arbejdet med strategien ønskes endvidere udarbejdet et overblik over de sundhedsindsatser-/initiativer som pågår i Randers Kommune.

Krisecenteret – projekt ung uden vold (0,5 mio. kr. årligt i 2027-2029).

Ung uden vold er et projekt, som ønskes etableret i regi af Krisecenteret. Der er tale om et forebyggende tilbud, hvor målgruppen er 14-20-årige. Som led i projektet sker der undervisning på skoler og uddannelsesinstitutioner og individuel rådgivning. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt til et 3-årigt forløb i 2027-2029.

Fritid For Alle – videreførelse af koordinerende funktion (445.000 kr. årligt i 2027 og 2028)

Siden 2022 er Fritid for Alle udviklet fra et projekt til en strategisk indsats for at få flere børn og unge ind i fritidsfællesskaber.

Indsatsen anvendes bredt på tværs af skoler, dagtilbud og foreningsliv og har vist dokumenteret effekt med høj deltagelse og fastholdelse blandt børn og unge, som ellers står uden for fritidsfællesskaber. Samtidig er efterspørgslen stigende, og målgruppen bliver mere kompleks, hvilket øger behovet for koordinering og tæt støtte.

På den baggrund afsættes der 445.000 kr. årligt i 2027 og 2028, så den koordinerende funktion i Fritid For Alle kan videreføres i yderligere to år. Dette finansieres af de afsatte midler til Fremtidens Randers.

Fælles fysisk træner – styrket indsats for talent- og eliteidrætten (210.000 kr. årligt 2027 og 2028)

Ordningen med en fælles fysisk træner som en del af Randers Kommunes elite- og talentudviklingsindsats og samarbejdet med Team Danmark videreføres.

Den fælles fysiske træner skal bidrage til højere kvalitet i træningen, bedre fysisk udvikling og et stærkere, mere professionelt træningsmiljø i de lokale talent- og eliteklubber. Der afsættes 210.000 kr. årligt i årene 2027 og 2028 til at videreføre ordningen.

Flere foreninger i Team Danmark-aftalen (0,2 mio. kr. årligt i 2027-31)

Det ønskes sikret, at alle foreninger under Team Danmark-aftalen får et godt, ensartet og fagligt velfunderet tilbud. Der afsættes derfor 200.000 kr. årligt i perioden 2027–2031 til at finansiere udvidelsen af Team Danmark-aftalen med to nye foreninger.

Facilitetskonferencen for breddeidræt – flere midler til fordeling

Midlerne til fordeling ved facilitetskonferencen i 2026 forhøjes med 5 mio. kr., så der kan skabes bedre faciliteter for breddeidrætten på tværs af Randers kommune. Midlerne finansieres af provenuet fra Realskolens hal med 4,3 mio.kr. samt tiloversblevne tilskud i forbindelse med forsinkelsen af byggeriet af den nye Dronningborghal med 0,7 mio. kr.

Kunstgræsbaner - yderligere tilskud (3,6 mio. kr. i 2027)

Der afsættes samlet 3,6 mio.kr. yderligere til de tre projekter om etablering af kunstgræsbaner i Øster Tørslev, Langå og Assentoft. Ingen af banerne er endnu etableret men er under planlægning. Der er allerede afsat driftsmidler til projekterne. Det forhøjede tilskud medfinansieres af 0,6 mio. kr. i uforbrugte driftsmidler da banerne er forsinkede i etablering.

Idrætsprojekter i Romalt og Hornbæk

Der er stort lokalt engagement i forhold til projekterne på idrætsområdet i både Romalt Aktivitetshal og Hornbæk Sportsforening. Projekternes betydning for lokalområdernes fremtidige vækst anerkendes, og de kommende år ønskes det drøftet, hvorledes kommunen kan bidrage til projekternes realisering. Der er tidligere blevet afsat 1,2 mio.kr til projektet i Hornbæk. Dette beløb er fastholdt i budgettet.

Lokale sundhedshuse – indspil til Sundhedsråd Kronjylland

Erfaringerne fra Havndal sundhedshus viser, at decentrale sundhedshuse kan være en stærk del i at styrke sundhed og trivsel i alle dele af Randers Kommune – ligesom de kan bidrage til mobilisering og udvikling af lokalsamfund.

Der ønskes på den baggrund udarbejdet en plan for hvordan og hvor, der kan etableres yderligere sundhedshuse i Randers Kommune. Planen skal indeholde vurderinger af anlægs-, drifts- og personaleudgifter, forslag til placering samt mulige aktiviteter i husene, med udgangspunkt i erfaringerne fra Havndal sundhedshus. Planen skal forelægges udvalgene til drøftelse og skal herefter indgå som et indspil til Sundhedsråd Kronjylland om kommende anlægsmidler til fremskudte sundhedsaktiviteter.

Sundhedsfællesskaber og områdeudvikler (0,5 mio. kr. i 2027 og 2028)

Frem mod beslutningerne vedrørende kommende sundhedshuse ønskes der igangsat prøvehandling med etablering af sundhedsfællesskaber i 2 lokalområder. Lokalområderne udvælges på baggrund af socioøkonomiske forhold og konkrete muligheder og interesse i lokalområdet for at arbejde med sundhedsfællesskaber.

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2027 og 2028 til en sundhedskoordinator / områdeudvikler, som i samarbejde med sundhedskoordinatoren i Havndal sundhedshus skal understøtte og koordinere arbejdet med etablering af lokale sundhedsfællesskaber. Udgiften finansieres af de afsatte midler til Fremtidens Randers.

Ungeindsats – nikotin, alkohol og spil (0,5 mio. kr. årligt i 2027 og 2028)

Nationale tal viser en alarmerende stigning i unges nikotinformbrug og spilafhængighed med risiko for mental mistrivsel og skolefravær. Der ønskes på den baggrund gennemført en styrket indsats mod nikotin, alkohol, spil og unges afhængigheder. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2027 og 2028 til den øgede sundhedsindsats for unge. Indsatsen ønskes evalueret forud for budgetlægningen 2029-2032.

Palliative omsorgspladser

I forlængelse af flytningen af de palliative omsorgspladser ("Hospice Randers") til Region Midt ønskes der et fortsat stort fagligt fokus på, at borgere i deres sidste fase oplever en kvalificeret indsats. I sammenhæng med den øvrige indsats ønskes derfor, at 6 af kommunens tilbageværende omsorgspladser har et særligt fokus på den palliative indsats. Dette finansieres indenfor omsorgsområdets eksisterende økonomiske rammer – herunder det løft på 21,2 mio. kr. som tilføres området i demografimidler i 2027 og frem.

Hjælpemidler og sagsbehandlingstider

Borgerne i Randers oplever i øjeblikket for lang ventetid på udvalgte områder indenfor visitation af hjælpemidler – blandt andet bevilling af personlige hjælpemidler (fx indlæg, kompressionsstrømper, stomi). Sagsbehandlingstiderne ønskes nedbragt. Derfor skal der udarbejdes en handleplan, der kan afhjælpe de nuværende problemstillinger.

Tøjvask – afskaffelse af brugerbetaling (0,3 mio. kr. i 2027 og 0,5 mio. kr. årligt i 2028 og frem)

Det skal ikke være udgiften, der afholder ældre borgere fra at få hjælp til tøjvask. Der afsættes derfor 300.000 kr. i 2027 og 500.000 kr. årligt fra 2028 og frem til afskaffelse af brugerbetaling på den visiterede ordning til tøjvask for hjemmeboende borgere på ældreområdet.

Ensomme ældre – styrket kommunikation om mulige tilbud

Flere ensomme ældre skal deltage i de mange tilbud i kommunen. Forvaltningen skal derfor sikre, at der sker en øget kommunikationsindsats om de mulige tilbud - blandt andet via eksisterende kanaler såsom pensionistavisen. I forbindelse med indsatsen inddrages relevante samarbejdspartnere på ældreområdet.

Indsatsen skal samtidig ses i sammenhæng med den helhedspleje, som er en del af ældreloven samt de mange frivilligt drevne tilbud i Randers kommune.

Rengøring hver anden uge på ældreområdet

Ældre borgere, som har brug for hjælp, skal have et ordentligt serviceniveau. Der er i den forbindelse opmærksomhed på, at der i budgettet fra 2028 og frem er indarbejdet en besparelse på ca. 2,7 mio. kr., ved at rengøringen hos visse hjemmehjælpsmodtagere overgår til at være hver 3. uge mod nu hver 2. uge.

Aftalepartierne er enige om at drøfte dette videre ved budgetlægningen for 2028-2031. I den forbindelse ønskes der udarbejdet en redegørelse, der beskriver antallet af hjemmehjælpsmodtagere, der skønnes at blive berørt af en eventuel ændring og en fornyet beregning af de økonomiske konsekvenser.

Distriktslokaler hjemmeplejen

I forbindelse med implementering af ældrereformen har byrådet i december 2025 godkendt, at der sker en fuld integration af hjemme- og sygepleje i nye teams - samt en samling i større og mere robuste distrikter.

Samlet betyder det, at der er et pres på at finde lokaler, som er egnede og store nok til at sikre det tværfaglige samarbejde – og som er tidssvarende og lever op til de nuværende arbejdsmiljømæssige krav.

Byrådet har i juni 2026 godkendt 1. fase af ombygningerne på en række centre, som sker som en driftsfinansieret anlægsinvestering, hvor omsorgsområdet afdrager den forventede udgift på ca. 30 mio. kr. over en periode med 3 mio. kr. pr. år fra 2028.

Lokalerne i de resterende distrikter (Dronningborg, Åbakken og Assentoft) etableres for et beløb op til 43 mio.kr. Projekterne gennemføres ligeledes som en driftsfinansieret anlægsinvestering på omsorgsområdet med en afdragsperiode på maksimalt 20 år.

De bevillingsmæssige konsekvenser indarbejdes i budgettet i forbindelse med en fremsendelse af en igangsætningssag til byrådet.

TVÆRGÅENDE OG ØVRIG FINANSIERING MV.

Fordeling af lokale lønmidler

De afsatte lokale lønmidler prioriteres til udvalgte fagområder og stillingskategorier jf. tabellen nedenfor.

Chefområde	Stilling	Antal personer pr. 1.8.2026	Beløb i 2026 (mio. kr.)	Beløb i 2027 og frem (Mio kr.)
Børn	Pædagoger	577	2,535	1,872
Børn	Pædagogiske assistenter	87	0,382	0,282
Børn	Ernæringsassistenter	29	0,127	0,094
Familie	Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	13	0,057	0,042
Familie	Pædagogiske assistenter	2	0,009	0,006
Familie	Socialpædagoger	47	0,206	0,153
Familie	Sosu hjælpere og -assistenter	9	0,040	0,029
Familie	Sygeplejersker	2	0,009	0,006
Omsorg	Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	5	0,022	0,016
Omsorg	Sosu hjælpere og -assistenter	1133	4,978	3,676
Omsorg	Sygeplejersker	253	1,112	0,821
Omsorg	Ernæringsassistenter	69	0,303	0,224
Social	Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	86	0,378	0,279
Social	Pædagogiske assistenter	30	0,132	0,097
Social	Socialpædagoger	251	1,103	0,814
Social	Sosu hjælpere og -assistenter	102	0,448	0,331
Social	Sygeplejersker	23	0,101	0,075
Social	Ernæringsassistenter	7	0,031	0,023
Sundhed	Socialpædagoger	2	0,009	0,006
Sundhed	Sygeplejersker	2	0,009	0,006
I alt		2.729	11,99	8,86

Budgetændringer som følge af demografisk udvikling (25,97 mio. kr. årligt i 2027 og frem)

Budgetterne på de store serviceområder reguleres i takt med befolkningsudviklingen. Den beregnede stigning fra 2026 til 2027 på i alt 25,97 mio. kr. (netto) udmøntes fuldt ud til fagområderne fra den centralt placerede demografipulje.

AI og digitalisering - kanalstrategi

Med afsæt i kommunens teknologi- og digitaliseringsstrategi ønskes der arbejdet med et stærkt fokus på øget digitalisering og automatisering samt mulighederne for AI-understøttet dokumentation i driften.

Herudover ønskes der udarbejdet et beslutningsoplæg til politisk behandling, når forvaltningens igangværende arbejde med udarbejdelse af en kanalstrategi (fremmøde, telefonisk og via selvbetjening) er færdiggjort.

Pulje- og fondsteam - ekstern finansiering via fonde mv.

En proaktiv tilgang til mulighederne for at indhente ekstern finansiering (via fonde mv.) er en af de grundlæggende forudsætninger for arbejdet med Fremtidens Randers Kommune. Det er ligeledes en integreret del af det partnerskab, som er indgået med Aalborg Universitet om Fremtidens Randers Kommune.

Med afsæt heri ønskes der internt i forvaltningen etableret et pulje- og fondsteam, som kan erfaringsudveksle og hjælpe hinanden på tværs, når der skal udarbejdes ansøgninger. Teamet skal også bistå hinanden med en systematisk opsporing af private, statslige og EU-puljer.

I forbindelse med den årlige opfølgning på udmøntningsplanerne vedrørende Fremtidens Randers Kommune udarbejdes der samtidigt en status til byrådet på arbejdet med at hjemtage ekstern finansiering til kommunens projekter og aktiviteter. Dette sker første gang i forbindelse med regnskabet for 2027 (foråret 2028).

Forberedelse af budget 2029-2032

Forudsætningerne, som knytter sig til den kommende udligningsreform, indebærer en del usikkerhed og dermed risiko for kommunens økonomi. I alt er det forudsat, at den kommende udligningsreform medfører en forbedring af kommunens økonomi med 66 mio. kr. årligt i 2029 og frem.

Samtidigt ligger der i budgettet fra 2029 og frem endnu ikke udmøntede effektiviseringskrav og forudsatte budgetforbedringer på 63 mio. kr. i 2029 stigende til 83 mio. kr. i 2030 og frem.

Kommunaldirektøren anmodes på den baggrund om at igangsætte en proces, som skal sikre, at der til budgetlægningen for 2029-2032 foreligger et mulighedskatalog med initiativer, der kan realisere de forudsatte effektiviseringer og budgetforbedringer – og som også kan håndtere afvigelser fra de anvendte forudsætninger vedrørende den kommende udligningsreform, en eventuel fortsat ubalance på socialområdet og drift af den nye brandstation.

Der lægges ingen begrænsninger på udarbejdelsen af mulighedskataloget, idet de konkrete forslag skal udarbejdes med hensyntagen til ambitionerne i forbindelse med Fremtidens Randers Kommune. Mulighedskataloget kan indeholde alle former for forslag – herunder organisering, nedlæggelse eller

sammenlægning af tilbud, ændringer i serviceniveau eller andre former for ændringer af tidligere politiske beslutninger.

Kommunaldirektøren tilrettelægger processen, så der sikres involvering af medarbejdersiden og andre relevante parter.

Social dumping og velfærds kriminalitet – tværkommunalt samarbejde

Aarhus Kommune har tilbudt kommunerne i Region Midt at indgå i et fælles samarbejde om kontrol af arbejdsklausuler med henblik på at forebygge og modvirke social dumping og velfærds kriminalitet. En koordineret indsats forventes at bidrage til en mere ensartet håndhævelse og til at mindske incitamenterne for omgåelse af ordentlige løn og ansættelsesforhold for virksomhedernes medarbejdere

Modellen indebærer, at et indsatsteam fører kontrol med arbejdsklausuler på kommunale opgaver. Kontrollen gennemføres ved fysisk fremmøde på arbejdssteder samt gennemgang af relevant dokumentation.

Indsatsteamet vil på tværs af kommunerne have særligt fokus på følgende områder: Bygge og anlæg, rengøring, transport, madleverancer og bosteder.

Forvaltningen bedes gå i dialog med Aarhus Kommune om indgåelse af en aftale, og på den baggrund udarbejdes et beslutningsoplæg til byrådet. Aarhus Kommune har oplyst, at kommunerne kan tilslutte sig samarbejdet via en abonnementsaftale, som forventes at ligge i spændet 75.000 – 400.000 kr. årligt afhængigt af kommunens størrelse og omfanget af kontrolaktiviteter. Udgifterne forbundet med samarbejdet forudsættes finansieret via kommunens indkøbsbudgetter (reduceret prisfremskrivning).

Foranalyse og udarbejdelse af beslutningsoplæg vedr. ny administrationsbygning (1 mio. kr. i 2027)

Der afsættes 1 mio. kr. i 2027 til en foranalyse og udarbejdelse af et beslutningsoplæg vedr. en ny mulig administrationsbygning. Oplægget skal pege på mulighederne for en eventuel ny placering af kommunens administration til erstatning for de nuværende primære placeringer på henholdsvis Laksetorvet og den tidligere Randers Kaserne.

En ny 10-årig investeringsplan på anlægsområdet

Investeringsplanen for 2027-2036 udgøres af de afsatte anlægsmidler i budget 2027-2030 samt fordelingen af rammebeløb for årene 2031-2036 jf. vedlagte bilag.

Fra årene 2031 og frem opprioriteres anlægsområdet, så der fra 2036 og frem afsættes i alt 300 mio. kr. årligt til det skattefinansierede anlægsområde.

Låntagning (i alt -74,08 mio. kr. i 2027-2030 som finansiering)

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har givet mulighed for øget låntagning i Randers Kommune i 2027. Der optages på den baggrund lån på 31 mio. kr., som indgår som generel finansiering af nærværende budgetaftale.

16 mio. kr. af lånedispositionen i 2027 medgår til finansiering af den nye brandstation. De resterende udgifter til brandstation og sløjfning af brandhaner er forudsat finansieret via lånedispositioner i årene

2028-2030. Herudover er lånemulighederne vedrørende færge, færgeleje og områdefornyelse forudsat udnyttet.

Anlægspulje i budgetforslaget (i alt -49,47 mio. kr. i 2028-2030 som finansiering)

Den i budgetforslaget afsatte anlægspulje på i alt 49,47 mio. kr. i årene 2028-2030 udmøntes fuldt ud og indgår som finansiering af den samlede budgetaftale.

Kontrolenheden - investeringsmodel

Investeringsmodellen i kommunens kontrolenhed permanentgøres på det eksisterende niveau i 2027 og frem.

Whistleblowerordning vedr. personaleforhold

Der igangsættes en supplerende whistleblowerordning omhandlende personaleforhold. Ordningen etableres hos Borgerrådgiveren, idet henvendelser omhandlende personaleforhold videresendes fra Borgerrådgiveren til kommunaldirektøren.

Indberetninger til ordningen kan indgives af Randers Kommunes ansatte, hvor omdrejningspunktet er arbejdsrelation mellem kollegaer, ledelse, bestyrelser og borgere m.fl. Indberetningerne kan f.eks. omhandle chikane og grov uhensigtsmæssig adfærd. Når en medarbejder indberetter via denne ordning, er vedkommende beskyttet med fortrolighed.

Når en indberetning er vurderet indenfor rammen, skal den ansvarlige direktør sikre, at der foretages en undersøgelse af forholdene og der på baggrund heraf igangsættes passende initiativer til at modvirke den konkrete problemstilling.

Finanslov 2027

Såfremt de kommende forhandlinger om finansloven for 2027 betyder tilførsel af ikke-øremærkede midler til kommunen – som ikke er adresseret andre steder i nærværende aftale – skal den konkrete udmøntning af disse drøftes nærmere i kreds af aftalepartier.

Involvering af medarbejdere og relevante Råd

Indholdet i nærværende politiske aftale, sker med respekt for MED-aftalen og inddragelse af MED på rette niveau inden endelig beslutning. Dette gælder for beslutninger, der har betydning for arbejds- og personaleforhold for medarbejdere i kommunen, og som ikke tidligere er behandlet i MED.

Ligeledes er aftalen indgået med respekt for lovpligtig høring af relevante Råd. Dette gælder for beslutninger, der ikke har været omfattet af budgetmaterialet, og derfor ikke har været en del af den gennemførte høringsproces.

Borgmesteren

For Socialdemokratiets byrådsgruppe

For Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe

For Venstres byrådsgruppe

For Dansk Folkepartis byrådsgruppe

For Det Konservative Folkepartis byrådsgruppe

For Danmarksdemokraternes byrådsgruppe

For Radikale Venstres byrådsgruppe

For Liberal Alliances byrådsgruppe

For Enhedslistens byrådsgruppe

BILAG: INVESTERINGSPLAN PÅ ANLÆGSOMRÅDET 2027-2036

Investeringsplanen for 2027-2036 udgøres af de afsatte anlægsmidler i budget 2027-2030 samt nedenstående fordeling af rammebeløb for årene 2031-2036.

Fra årene 2031 og frem opprioriteres anlægsområdet, så der fra 2036 og frem afsættes i alt 300 mio. kr. årligt til det skattefinansierede anlægsområde.

Anlæg - nettobeløb (1.000 kr.)	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Rammebeløb - videreførelse						
Pulje til IT og udvikling af folkeskolerne (1)	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
Pulje til breddeidræt, idrætsanlæg og kunstgræsbaner	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
Flodbyen Randers	14.800	14.800	14.800	14.800	14.800	14.800
Flodbyen Randers, opsparring til klimabroen (2)	31.000	33.000	35.000	0	0	0
Infrastruktur, koordinering og styring	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
Bygningsvedligehold	72.000	82.000	92.000	100.000	100.000	100.000
Pulje til energibesparende foranstaltninger (3)	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Naturforvaltningsprojekter	3.700	3.700	3.700	3.700	3.700	3.700
Pulje til indsats mod dårlige boliger, netto	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Pulje til byfornyelsesprojekter (3)	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Pulje til politisk prioritering, demografisk udbygning mv.	13.700	37.200	45.200	86.700	122.200	132.200
Kapacitet dagtilbudsområdet (vuggestuer) (4)	14.500					
Sløjfning af brandhaner	3.000					
Socialområdet - boligplan	8.000	10.000	10.000	15.500		
Rammebeløb i alt	210.000	230.000	250.000	270.000	290.000	300.000
(1) Fremrykning af puljen i 2031 og 2032 indgår som finansiering af anlæg på skole- og dagtilbudsområdet (Hornbæk Skole, fase 1)						
(2) Opsparingen til Klimabroen er i praksis en kassereservation, som kan finansiere anlægsudgifterne i takt med at projektet skal realiseres						
(3) Låneberettigede udgifter						
(4) Restbeløb til finansiering af udbygning af kapacitet på dagtilbudsområdet. Forventes fremrykket ifm. senere igangsætningssager.						